

Men det er rigtigt, at når vi kigger på beskæftigelsesforslaget, så fremlagde statsministeren det fuldstændig for egen regning, og derfor har det forslag jo også en særlig status, for dér blev vi ikke først taget med på råd; det blev bare lagt på bordet, og så har vi efterfølgende fået en orientering om, at det er lagt frem, og derfor er vi nødt til at kigge på beskæftigelsesforslaget på en anden måde, end vi kigger på alle de andre forslag, som er blevet fremlagt i overensstemmelse med den procedure, vi har vedtaget i beretningen fra september måned.

Det synes jeg hr. Kristian Thulesen Dahl skal være opmærksom på. Og så vidt jeg har kunnet se, er det stort set kun beskæftigelsesforslaget, der faktisk er et flertal imod visse dele af.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):
Først til fru Annette Just:

Udvidelsen er og bliver hovedformålet med regeringskonferencen. Det fremgår i øvrigt krystalklart af regeringens forhandlingsgrundlag. Jeg sagde, at et beskæftigelsesafsnit var en dansk hovedprioritet, men det rokker jo ikke ved, at det er udvidelsen, der er drivkraften på hele regeringskonferencen.

Hvad angår tilskyndelsesforanstaltningerne, er de en del af det danske forslag, som er fremlagt på konferencen. Og jeg kan oplyse, at de også er en del af det irske formandskabs forslag.

Hvad resultatet bliver, når vi er færdige med regeringskonferencen, kan man i øjeblikket kun gisne om. Men jeg kan konstatere, at tilskyndelsesforanstaltningerne er en del af både de danske forslag og det irske formandskabs forslag.

Jeg vil i øvrigt bekræfte, at regeringen ikke har til hensigt at trække disse beskæftigelsesforslag tilbage og ikke finder nogen anledning til det. Det ville i øvrigt ikke ændre så meget, for formandskabet har jo fremlagt tilsvarende forslag. Så det er ikke kun et spørgsmål om, hvad Danmark vil, for en række andre lande ønsker jo det samme som det, vi har fremlagt; så den side af sagen er vist ret klar: Vi trækker ikke disse forslag tilbage og kan derfor ikke stemme for dette beslutningsforslag.

Jeg vil i øvrigt bekræfte hr. Kent Kirk i hans opfattelse: Regeringen har fremlagt disse forslag til orientering, og Europaudvalget tog til efterretning, at forslagene blev fremlagt.

Men hr. Keld Albrechtsen forsøger jo at køre storpolitik på sagen, og disse forsøg har jeg fulgt med stor interesse, og jeg må sige, at forestillingen om, at der til sidst i Folketingssalen i en sag

af denne art med dette indhold skulle danne sig et flertal, der pålagde regeringen at trække sine forslag tilbage, anser jeg for helt grå teori, og det vil vise sig i sagens videre forløb, at sådan forholder det sig, og det tror jeg også hr. Keld Albrechtsen ved. Så skulle vi ikke lade den diskussion gå derhen, hvor den hører hjemme. Den tåler ikke rigtig realiteternes lidt skarpe lys.

Hvad miljøafgifterne angår, så har det været vigtigt for os at få slået princippet om miljøafgifter fast. Det er det, vi ønsker forhandlingerne skal handle om. Hvis først det kan lykkes at få knæsat princippet, så står derefter udformningen af en liste over afgifter tilbage. Det har været nævnt ved flere lejligheder her i Folketingssalen, at sådanne områder, som f.eks. afgifter på svovl og pesticider, ville være gode kandidater til at indgå i en sådan liste.

Jeg kan så i øvrigt konstatere, at jeg fik et svar fra Enhedslisten på spørgsmålet om de øvrige miljøforslag. Det fik jeg ikke fra hr. Kristian Thulesen Dahl. Det svar vil jeg så søge ved anden lejlighed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om udlevering af alle ønskede dokumenter til sagsøger i sagen om regeringens overholdelse af grundloven ved dansk medlemskab af Den Europæiske Union.

Af Kim Behnke (FP) m.fl.
(FremSAT 29/10 96).

Sammen med denne sag foretoges:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 48:

Forslag til folketingsbeslutning om udlevering af bilag til sagsøgerne i Grundlovssagen.

Af Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.
(Fremsat 29/10 96).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):
Lad mig først lige slå fast, at det første beslutningsforslag jo ikke drejer sig om aktindsigt, men drejer sig om fremlæggelse af dokumenter til brug i en retssag – det som i retsplejeloven hedder edition.

Regeringen finder ikke, at det er regeringen, der skal afgøre, hvilke dokumenter modparten skal bruge for at føre den konkrete retssag. Det må være modparten – i denne situation statens modpart – der skal godtgøre, at det er nødvendigt at fremlægge dokumenterne.

Modparten må overbevise domstolene om, at dokumenterne er relevante for sagen. I retssagen om Unionstraktaten har modparten ikke kunnet overbevise Østre Landsret. Østre Landsret sagde i sin kendelse af 5. november, at dokumenterne ikke er relevante for sagsøgernes sag. Procesbevillingsnævnet har den 22. november afslået sagsøgernes ansøgning om at indbringe kendelsen for Højesteret.

Regeringen kan på denne baggrund selvsagt ikke støtte beslutningsforslaget.

Hvad angår beslutningsforslag nr. B 48, så gælder det, at regeringen heller ikke kan støtte dette beslutningsforslag. Her vil jeg henvise til, at Europaudvalget den 25. oktober besluttede at afvente domstolens behandling af sagsøgernes begæring om edition. Som det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslag nr. B 47, var dette efter regeringens opfattelse den rigtige beslutning.

Ove Fich (S):

Fremskridtspartiet har fremsat et forslag om udlevering af alle ønskede dokumenter til sagsøger i grundlovssagen. Det havde været en mere interessant diskussion, hvis Fremskridtspartiet i stedet for at skrive alle ønskede, havde skrevet alle relevante, for det er jo i virkeligheden det, der er det centrale. Og når man ser på

retssagen, så handler den jo om spørgsmålet om, hvorvidt statsministerens underskrift af Maastricht-Traktaten i 1993 strider mod grundloven.

Sagsøgerne ønsker dokumenter fra 1973 til 1980. I Socialdemokratiet har vi været meget i tvivl om, hvorvidt disse dokumenter overhovedet var relevante, men nu behøver vi ikke være i tvivl længere. Det har Østre Landsret afgjort, som det netop er blevet nævnt af udenrigsministeren, og jeg må gå ud fra, at Fremskridtspartiet accepterer Østre Landsrets afgørelse, og at Fremskridtspartiet derfor vil trække sit forslag. Det har man al mulighed for at gøre, idet forslaget er fremsat, inden Østre Landsret traf sin afgørelse, men herefter er der efter vores opfattelse ingen relevans i forslaget, og vi kan derfor ikke støtte det.

For så vidt angår beslutningsforslag nr. B 48, skal jeg gøre opmærksom på, at der i bemærkningerne står nogle sætninger, som leder til meget stor forvirring. Der står, at et flertal i Europaudvalget har nægtet at imødekomme anmodningen. Dette er et falsum. Europaudvalget kan ikke nægte noget sådant, idet det er Folketingets formand, der afgør spørgsmål om udlevering af Folketingets dokumenter. Europaudvalget er udelukkende kommet med en indstilling, og denne indstilling var ikke at nægte, men udelukkende at afvente den retstvist, som på daværende tidspunkt eksisterede mellem sagsøgerne og regeringen.

Sagen er nu afklaret både i Østre Landsret og i Procesbevillingsnævnet, og for Socialdemokratiet er der ikke yderligere at foretage i denne sag. Derfor siger vi nej til beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må indrømme, at jeg synes, det var nogle temmelig utidige bemærkninger, hr. Ove Fich kom med, om spørgsmålet om domstolsbehandlingen i denne sag. Hr. Ove Fich mente, at nu skulle man bøje sig for Østre Landsrets afgørelse.

Hr. Ove Fich må jo være klar over, at denne sag, uanset hvilken af parterne der vinder den, kan forventes at blive indanket for Højesteret, og at spørgsmålet om, hvad sagen omfatter, derfor ikke er afgjort. At Østre Landsret uden begrundelse har afvist kravet om aktindsigt, kan hr. Ove Fich ikke bruge til at drage nogen som helst konklusioner vedrørende sagens omfang. At Procesbevillingsnævnet så også uden skygge

af begrundelse afviser en ankesag til Højesteret, kan hr. Ove Fich heller ikke bruge til noget.

Alle disse spørgsmål vil til syvende og sidst først finde deres afklaring, når Højesteret en dag har talt. Så jeg vil bede hr. Ove Fich om – ikke at lade være med at holde partsindlæg i forhold til retssagen, for det har hr. Ove Fich ret til – men at lade være med at sige, at vi skal betragte det grundlag, som Østre Landsret og Procesbevillingsnævnet har truffet afgørelse på, som en given ting, for jeg tror ikke, det grundlag holder, når sagen en dag kommer for Højesteret.

Charlotte Antonsen (V):

Venstre stemmer nej til de to forslag. Sagen vedrører ikke dokumenterne; det er jo fremgået, at sagen er anlagt i forbindelse med Maastricht-Traktaten, og hvorfor skal man så bruge dokumenter tilbage til 1973?

Vi opfatter sagsøgernes ønske om at få udleveret hemmelige papirer fra Europaudvalget som noget rent politisk bestemt, der lægger politiske motiver frem om at kaste grus i maskineriet i EU. Og det vil vi ikke medvirke til.

Kent Kirk (KF):

Jeg er heller ikke i tvivl om, at hr. Keld Albrechtsen har ret i, at den her sag vil blive kørt rundt i systemerne – frem og tilbage – for det er jo en rent politisk sag, der er rejst. Og den vil blive brugt politisk til det yderste. Det er vi heller ikke et sekund i tvivl om.

Men det, vi skal forholde os til, er, at det nu er domstolene, der tager stilling til de her ting. Og landsretten har altså taget stilling til, om det er rimeligt i forhold til den sag, man har anlagt, at man beder om at få udleveret de papirer fra 1973 til 1980. Og landsrettens afgørelse er krystklar. Den har sagt nej.

Så bruger man – og det har man selvfølgelig ret til – muligheden for at prøve på at få det rejst i Højesteret. Og dér har Procesbevillingsnævnet jo også taget stilling og sagt nej.

Så kommer man nu her og siger, at nu skal Folketinget alligevel træffe en beslutning om at udlevere tingene. Selv om vi har truffet en beslutning, og Folketingets formand har skrevet til sagsøgerne, der har bedt om det samme.

Så jeg synes egentlig, at det her ikke er andet end politik, det er jo ikke sagen som sådan, det drejer sig om. Det er ren politik, så vi afviser den politiske aktion.

Elisabeth Arnold (RV):

For et stykke tid siden besluttede et stort flertal i Europaudvalget, at man ikke ville udlevere gamle referater fra en bestemt periode, som var ønsket af sagsøgerne i den omtalte grundlovs-sag. Det undrer mig, at Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti kan forestille sig, at der kan komme et andet resultat ud af en behandling her i Folketingssalen. Det vil der ikke komme.

Europaudvalget traf beslutningen og sagde, det var et nej. Jeg var ikke enig i den beslutning. Jeg mente, det ville have været klogt at udlevere papirerne. Man ville have sparet tid, man ville have sparet nogle led i retssagen, i processen, men sådan mente flertallet det ikke. Vi bøjer os i Det Radikale Venstre for demokratiets vilkår og siger, at hvis det bliver nedstemt, o.k., så retter vi os efter flertallet.

Siden har sagen kørt i forskellige led i retssystemet, og den kører endnu. Der er ingen tvivl om, at sagen vil blive anket, kæret og hvad det hedder, og vi følger naturligvis med interesse, hvad sagen videre vil vise. Men vi mener ikke, at det vil være rimeligt, at Folketinget på nuværende tidspunkt blander sig i, hvad retssystemet behandler.

Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslisten støtter de to beslutningsforslag fuldt ud; det er to forslag på rette tid og sted. Det, som jo er det grundlæggende problem i denne sag, er to ting: For det første, at man altså fra et flertals side i Folketinget gik ind og gjorde sig selv til part i sagen ved at træffe den beslutning om, at man ikke ville imødekomme ansøgningen om aktindsigt. Det var efter min opfattelse en parthandling fra flertallets side. Det andet er, at den hemmeligholdelse af de dokumenter, som man tog stilling til, var aldeles overflødig. Der var ingen saglige grunde overhovedet, uanset retssagen, til at hemmeligholde de papirer, som der var søgt om. Så efter min opfattelse var den beslutning, man traf, dobbelt forkert.

Nu har vi så set en dom i Østre Landsret. Vi kan ikke vide, hvad der har været domstolens bevæggrund. Der er ingen præmisser i dommen; der er ikke noget, der kan kaldes en egentlig begrundelse. Så vi ved ikke, hvad retten har tænkt, da den traf sin afgørelse. Vi ved heller ikke, hvad Procesbevillingsnævnet har lagt til grund for sine overvejelser. Der er ingen begrundelse for den afgørelse, som Procesbevillingsnævnet har truffet om ikke at give tilladelse til at anke til Højesteret.

Jeg synes i øvrigt, at det forhold sætter spørgsmålstegn ved den institution, dette Procesbevillingsnævn. Det er nok noget, vi skal have gået efter i sømmene, hvordan dette nævn fungerer. Det kan ikke være rigtigt, at et sådant nævn kan træffe beslutninger uden at skulle forklare præmisserne for de afgørelser, som et sådant nævn når frem til.

Men dér kan det jo så også nævnes, at sagsøgerne ønsker at gå til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol for at indbringe spørgsmålet om nævnets behandling af spørgsmålet om at anke til Højesteret, idet de mener, at der her er tale om, at man har overtrådt den europæiske menneskerettighedskonvention, der har bestemmelser om retfærdig rettergang, og som jo forudsætter, at man får at vide, hvad der ligger til grund for en afgørelse.

Som jeg sagde det for lidt siden, er der jo også det spørgsmål i det, at Højesteret under alle omstændigheder, uanset hvem der så vinder sagen ved Østre Landsret, kan forventes at skulle tage endelig stilling, herunder til disse her spørgsmål om, hvilke papirer der til syvende og sidst kommer til at ligge til grund for sagen. Det er jo ikke sikkert, at Østre Landsrets holdning vil være den, som vinder frem ved Højesteret. Vi har før set, at Højesteret i denne sag, hvis retten ellers kunne få lejlighed til at komme ind, har været anderledes end Østre Landsret.

Så jeg er nu nok rimelig optimistisk, når vi ser på spørgsmålet om domstolsbehandlingen, men jeg synes altså, at man skulle følge, som også Det Radikale Venstre gjorde, den holdning, at der ingen grunde var til, at disse dokumenter, som der var ansøgt om, ikke skulle gives fri til sagsøgerne, og jeg kan sådan set ikke se, hvad der skulle være ændret ved det forhold, siden vi drøftede det i Folketingets Europaudvalg.

Det må jo stadig være sådan, at der ikke er grunde til at holde disse papirer tilbage, og derfor synes jeg da, at de øvrige partier her i Folketinget skulle tage de to beslutningsforslag under positiv overvejelse ud fra en demokratisk synsvinkel og sætte sig ned og kigge på det. Så kan vi have forskellig opfattelse, forskellige forhåbninger til, hvordan retssagen skal gå – jeg har nok en anden forhåbning, end f.eks. ministeren har – men så kunne vi da sætte os ned og kigge på, om det ikke var demokratisk rimeligt med en åbenhed omkring det her, om det ikke var demokratisk rimeligt, at man som folketingsparti støttede, at parterne i denne sag skulle have lige vilkår.

Det er jo altså sådan, at regeringen har alt det materiale, som der her er tale om. Regeringen kan gå tilbage i sine referater og finde alle disse ting, som skal bruges under retssagen. Det kan den anden part ikke. Regeringen har i øvrigt også de store administrative ressourcer til at kunne bearbejde og studere og analysere alle disse ting med henblik på forberedelse af sagen. Det har den anden part jo naturligvis ikke; den råder ikke over de offentlige kasser.

Derfor er den måde at lægge hindringer i vejen for den ene part i retssagen ikke fair og demokratisk rimelig. Det er faktisk unfair og udemokratisk, uanset hvad holdning man så kan have til den ene side eller til den anden side i retssagen.

Hr. Kent Kirk siger, at det her i virkeligheden er en politisk kamp. Jamen hvis det er en politisk kamp, mener jeg da og tror og håber på, at hr. Kent Kirk også mener, at så må der gælde et fairnessprincip.

Det er såmænd kun dette elementære fairnessprincip, vi opfordrer hr. Kent Kirk til at støtte, og det håber jeg da meget han vil gøre. Så behøver hr. Kent Kirk og jeg ikke at diskutere, hvad vi nu synes, der vil være det rigtige udfald af retssagen; så kan vi diskutere: Hvordan etablerer man fairness i den her sag, og hvordan sikrer man, at parterne får en rimelig fair og ligeværdig stilling som udgangspunkt for det, der foregår? Jeg håber, at hr. Kent Kirk vil give tilsagn om, at han vil være med til at kigge på det i udvalget.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

I anledning af hr. Keld Albrechtsens indlæg må jeg gentage én gang mere: Europaudvalget har ikke nægtet at udlevere dokumenter. Europaudvalget har i et brev til Folketingets formand anbefalet, at man afventer den retstvist, der på daværende tidspunkt var mellem regeringen og sagsøgerne, inden man tog stilling til det pågældende spørgsmål. Det synes jeg skal være helt klart, og skulle nogen være i tvivl om, hvem der har ret, hr. Keld Albrechtsen eller undertegnede, kan de jo passende finde brevet frem. Det er offentligt tilgængeligt.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jo, jeg er stærk tilhænger af, at alle skal opføre sig fair, også i en sag som denne her. Men det forudsætter jo også, at man ikke misbruger

sagen, bruger den til at kaste grus i maskineriet og har et helt, helt andet formål med sagen end at få afklaret det, som den er anlagt på: spørgsmålet om Maastricht-Traktatens forenelighed med grundloven.

Sådan som jeg har opfattet det, som jeg har kunnet følge med i det, går hele diskussionen nu på spørgsmålet om artikel 235 i den gamle traktat. Altså det er det hele, det drejer sig om, og det er også det, landsretten har taget stilling til, idet man beder om at få udleveret papirer fra perioden 1973 til 1980. Det har, så vidt jeg kan forstå, ikke noget som helst at gøre med Maastricht-Traktaten. Det har noget at gøre med de gamle traktater.

Så skal jeg endelig sige, at jeg har opfordret Enhedslisten til at lade være med at lave den her aktion og lade være med at prøve på at medvirke til at kaste grus i maskineriet.

Jeg vil også sige om de to beslutningsforslag, som ligger her, at skulle man sådan vurdere dem og spørge, hvilket af dem der er bedst – er det Dansk Folkepartis, eller er det Fremskridtspartiets – kan man godt sige, at Fremskridtspartiets er mere pågående. Fremskridtspartiets siger, at Folketinget opfordrer regeringen til uden tøven at fremlægge de her ting. Dansk Folkepartis er meget mere moderat i sin sprogbrug.

Men da vi er fuldstændig imod substansen i begge forslag, stemmer vi imod dem, også ved andenbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror, hr. Ove Fich nu har bevæget sig ud i noget hårdkløveri. Det, der var det reelle indhold i det, som et flertal besluttede, var, at papirerne ikke skulle udleveres. Det er rigtigt, det blev bundet ind i nogle formuleringer, men den faktuelle virkning – og det er det jo stadig væk – er, at hr. Ove Fich og med ham et flertal i Folketinget ikke vil udlevere de omhandlede dokumenter; det tror jeg ikke hr. Ove Fich kan snakke sig uden om.

Så vil jeg sige til hr. Kent Kirk, at jeg synes ikke, det er fair, at hr. Kent Kirk nu begynder at beskyldte os andre for at trække sagen i langdrag eller kaste grus i maskineriet eller sådan noget. Det forhold, at et flertal i Folketinget ikke har villet udlevere disse dokumenter, vil uden tvivl betyde, at sagen kommer til at tage meget længere tid, bl.a. fordi den så måske skal over Den Europæiske Menneskerettighedskommission osv. osv.

Men det er jo altså ikke unionsmodstandernes skyld, det er jo ikke sagsøgenes skyld. Det ansvar bærer det flertal i Folketinget, som ikke ville udlevere papirerne og dermed undgå alle disse tidsrøvende ting, som nu bliver nødvendige for den ene af parterne.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jo, det er muligt, at hr. Keld Albrechtsen får ret i det, for det er jo det, Ole Krarup har sagt, at man vil bruge alle muligheder for at trække den her sag i langdrag, så jeg tror, at selv om hele Folketinget lagde sig på maven for Ole Krarup, ville det ikke hjælpe ret meget; det tror jeg ikke. Så vi må jo bruge den tid, der skal til.

Men jeg synes, det er meget vigtigt – og det var også det, fru Elisabeth Arnold var inde på – at vi ikke blander tingene sammen her. Landsretten har jo taget stilling til det her, og så skal vi ikke blande os mere i det. Lad det nu køre i retssystemet. Der er mange muligheder for at trække tingene i langdrag; det er jeg ikke i tvivl om. Men altså det skal bare ikke være sådan, at vi medvirker til at kaste grus i maskineriet, og det vil jeg også opfordre Enhedslisten til at lade være med.

Formanden:

Så er det fru Annette Just som ordfører for forslagsstilleren til beslutningsforslag nr. B 47.

Annette Just (FP):

Ja, det var jo interessant at sidde her og lytte.

Udenrigsministeren svarede klart og tydeligt, at afgørelsen om udlevering af de ønskede dokumenter havde man overladt til domstolene; derved har man vasket sine hænder, og jeg har hørt om en anden herre, der gjorde det for et par tusind år siden.

Det hjælper egentlig talt ikke meget, at man bare siger: Jeg tør ikke eller vil ikke tage konsekvenserne af at udlevere de her dokumenter, så det overlader vi til en anden, det overlader vi til domstolen. Det var rent faktisk det, udenrigsministeren sagde.

Det var også det, Udenrigsministeriet svarede, dengang vi fik anmodningen om at få disse dokumenter sendt over til dem, der nu har startet den her retssag. Det er ikke sådan nogle dødaduelle, tophemmelige dokumenter. Næh, næh, det, vi taler om, er nogle bilag fra 1973 til 1980, og hvis der er nogle af dem, der på noget tidspunkt overhovedet har haft noget som helst

hemmeligt i sig, tror jeg nok, vi alle sammen kan blive enige om, at så er det i hvert fald forældet. Der er ikke noget hemmeligt i det mere. Men Udenrigsministeriet mente, at det var bedst at vaske sine hænder.

Hr. Ove Fich svarede jo så pænt på, hvordan vi har gjort det i Europaudvalget. For det første siger hr. Ove Fich, at det havde været rart, om de havde bedt om de relevante dokumenter og ikke bare alle dem, de ønskede. Jamen hr. Ove Fich, det er jo ikke op til hverken Europaudvalget eller Udenrigsministeriet eller dem, der bliver anklaget, at bestemme, hvilke dokumenter der er relevante.

Her er der tale om, at der er nogle, der ønsker at komme til bunds i en sag, og jeg er fløjttende ligeglad med, hvad det er for en sag. Det, der er spørgsmålet, er: Mener vi det i Folketinget, når vi taler om åbenhed, mener udenrigsministeren det, når han taler om, at vi skal have åbenhed i forvaltningen og i ministeriet, eller skal vi stadig væk køre sådan noget hemmelighedskræmmeri?

Når der så ligefrem kommer en sag, hvor man ønsker at sætte spørgsmålstejn ved åbenheden, ved Danmarks mulighed for at fortsætte i EU, ved Danmarks tiltrædelse af EF i sin tid og EU ved Maastricht-Traktaten, når man ønsker at sætte spørgsmålstejn ved noget så væsentligt, siger man: Uha, det er ikke mit bord. Det tør vi ikke. Flertallet i Europaudvalget sagde også: Nej, nej, vi venter, vi venter sandelig, til retten har talt.

Jamen vi havde muligheden. Europaudvalget kunne have anbefalet formanden for Folketinget at oversende alle de dokumenter, og udenrigsministeren havde lige så gode muligheder for at sige: Ja, selvfølgelig skal I få de dokumenter; det er jo ikke ligefrem nogen årsunger mere. Men de gjorde det ikke.

Fru Charlotte Antonsen sagde det meget klart og tydeligt: Hun sagde nej. Så jeg mener, at dér kan man jo selvfølgelig takke for klarheden i svaret om ikke andet.

Hr. Kent Kirk var inde på, at det var ren politik. Hvis det er ren politik, der er foregået her, kan jeg kun sige én ting: Så er politik mere beskidt, end jeg nogen sinde havde drømt om, for den måde, man har gjort det her på, er lousy.

Fru Elisabeth Arnold har en mening, til hun får en ny, og hun accepterede, at et flertal havde sagt nej til udlevering af papirerne, men nu ville hun bøje sig for det. For det var der et flertal i Europaudvalget, der havde gjort.

Fru Elisabeth Arnold erindrede os pænt om, at hun faktisk havde støttet udleveringen af papirerne, men nu, da der var et flertal for det og regeringen sandsynligvis har banket hende på plads, siger hun pænt nej til det her. Det er ikke særlig pænt, men det må hun jo leve videre med.

Jeg vil gerne sige tak til hr. Keld Albrechtsen for støtten til forslaget; det kom i virkeligheden ikke bag på mig. Men det kom bag på mig, at jeg har været med i et Europaudvalg i så mange år – godt nok hed det Markedsudvalget før – som ikke engang har så meget mandsmod og hjerte, at de tør vise nogle papirer, som vi har haft fra 1973 til 1980. Jeg synes ærlig talt, at det er en falliterklæring.

Til sidst vil jeg sige, at vi i Fremskridtspartiet går ind for åbenhed, og vi mener det, når vi taler om demokrati; vi mener det også, når vi retsmæssigt taler om, der skal være lige vilkår. Så vi ville uden tøven gerne have kæmpet endnu længere for, at disse papirer var blevet udleveret.

Og til dem, der har spurgt, hvorfor vi kommer med det forslag nu, vil jeg lige gøre opmærksom på, at forslaget kunne ikke skrives, før vi vidste, at der var et flertal i Europaudvalget, der ikke umiddelbart ville være med til bare at sende papirerne over. Derfor er det også indleveret, før domstolene rent faktisk havde givet deres afslag.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg forstår ikke, hvad det er, fru Annette Just beklager sig over vedrørende min holdning. Jeg mener stadig væk, at det ville have været klogt af Europaudvalget at udlevere papirerne, men der var et stort flertal i Europaudvalget for en anden holdning. Det må fru Annette Just da også bøje sig for. Altså demokratiets vilkår er jo, at det er det, der er flertal for, der bliver gennemført. Sådan er det jo. Hvad skal man ellers gøre? Gå ud og hæng sig, fordi man ikke får ret?

Jeg vil gerne spørge fru Annette Just, hvad hun vil gøre, når hun bliver stemt ned. Vil hun gå ud og lave revolution eller kaste bomber eller hvad? Vil hun rette sig efter afgørelsen? Sådan er demokratiets vilkår, og det mener jeg er meget fundamentalt. Det bør Fremskridtspartiet også lære.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne klart svare nej til fru Elisabeth Arnold. Jeg ville ikke gå ud og hænge mig, fordi jeg ikke fik ret i første omgang. Jeg ville være med til at kæmpe videre for, at det, som jeg troede på og kæmpede for, rent faktisk også blev gennemført. Det var også formålet med det her forslag, at i det mindste de, der troede på det, og de, der tror på åbenhed, demokrati og fairness, også ville stemme for det. Det var det, jeg måske skødede lidt.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Til fru Annette Just: Jamen ved hjælp af simpel aritmetik, regnekunst, vil det fremgå lysende klart, at resultatet her i Folketingssalen vil blive nøjagtig det samme, som det var i Europaudvalget.

Formanden:

Så er det fru Pia Kjærsgaard som ordfører for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 48.

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er faktisk sørgeligt, at det overhovedet har været nødvendigt at tage denne sag i Folketingssalen. Men da der har været megen diskussion om denne sag i medierne, i Europaudvalget og mange andre steder, så det har været en temmelig omdiskuteret sag, synes Dansk Folkeparti naturligvis, at det er helt rimeligt at fremsætte et beslutningsforslag.

Hvorfor i alverden – og det er jo det, der er hovedspørgsmålet – må man ikke stille parterne lige i en sag? Hvorfor tilgodeser man kun den ene part, nemlig regeringen, der jo har en vis fordel i at have det materiale og de papirer, der hører sagen til? Der er intet i forslaget, der ikke burde få bred tilslutning, og det er faktisk underligt at stå i et demokratisk land i et demokratisk valgt parlament og behøve at argumentere for det.

Sagsøgerne ønsker selvfølgelig dokumenterne, fordi de er relevante for dem, og de ønsker at bruge dem i deres sag. Det ville være helt naturligt, hvis folketingsmedlemmerne og dermed også regeringen tillod det.

Hr. Ove Fich harcelererede noget over, at Dansk Folkeparti havde skrevet, at der på et møde i Europaudvalget den 25. oktober 1996 var et flertal for at nægte at imødekomme anmodningen. Så kom hr. Ove Fich med nogle meget tekniske

beskrivelser af, hvad det var, der foregik, og at der var et flertal for at indstille, at de ikke skulle udleveres. For mig er det totalt det samme, og konsekvensen var jo i hvert fald, at flertallet ikke ønskede, at de dokumenter skulle udleveres. Jeg synes, det er lidt af en form for ordkløveri, hvis jeg skal sige ærligt, hvad jeg mener om det.

Jeg må sige til hr. Kent Kirk, at selvfølgelig kan man ikke misbruge en sag mere, end systemet tillader. Jeg synes, hr. Kent Kirk var meget inde på, at denne sag blev misbrugt, at man ville gøre det til den yderste konsekvens osv., og at man har et system, der på et tidspunkt siger stop. Men det har systemet her ikke sagt – heldigvis for det – så derfor må jeg afvise, at der er nogen form for misbrug overhovedet. Man har jo ret til at køre rundt i systemet, som hr. Kent Kirk sagde her fra talerstolen.

Det er rigtigt, at forslaget er blevet afvist, men det har sådan set ikke været afvist i offentligheden, det har overhovedet ikke været afvist i den offentlige debat. I dag debatterer folketingsmedlemmerne i et åbent forum, og vi ønsker naturligvis, at hvert enkelt folketingsmedlem vil tilkendegive direkte ved stemmeafgivelsen, hvad man mener.

Jeg kan forstå, at Det Radikale Venstre hele tiden er gået ind for en udlevering af de papirer, og vi ved fra Europaudvalgets møder, at det gjorde fru Elisabeth Arnold også på det tidspunkt. Jamen så må man da også konkludere, at man mener nøjagtig det samme, selv om sagen er flyttet et andet sted hen. Jeg kan sådan set ikke fatte, at man pludselig skulle ændre opfattelse, fordi et flertal har været imod. Det vidste fru Elisabeth Arnold vistnok, da sagen blev behandlet på mødet i Europaudvalget, så hvorfor gik fru Elisabeth Arnold ind for det dér? Det er da klart, man forventer, at Det Radikale Venstre også kan støtte forslaget her i Folketingssalen.

Så vil jeg naturligvis sige tak til Enhedslisten for støtten til begge forslag, selv om jeg kun er ordfører ved det ene. Vi havde selvfølgelig regnet med tilslutning fra Enhedslisten og havde nok også nogenlunde regnet med afvisningen fra de andre partier.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg skal blot konstatere, at jeg er ikke ét sekund i tvivl om, at Dansk Folkeparti og fru Pia Kjærsgaard lader sig misbruge af Ole Krarup i denne sag, og jeg siger velbekomme!

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har sagt det før og vil gerne sige det igen: Jeg mener fortsat, det ville have været rigtigt, hvis Europaudvalget havde besluttet at udlevere de papirer, selv om man ikke var tvunget til det. Men nu kører sagen i retssystemet, og jeg kan med interesse følge, hvad der sker. Det kan da godt være, det bliver sådan, at man bliver bedt om at udlevere papirerne, hvis Højesteret når frem til den konklusion, efter at sagen har været til behandling i forskellige instanser.

Men jeg vil også godt sige til forslagsstillerne, at Det Radikale Venstre er medlem af en regering, som består af tre forskellige partier. Vi har hver vores særkender og vores særheder, vi har besluttet os for at lave et regeringsgrundlag i fællesskab, og vi er blevet enige om, at det regeringsgrundlag overholder vi. Men derudover har vi selvfølgelig ret til at have vores individuelle standpunkter, og jeg vil godt sige, at når man ser på, hvem der har fremsat disse to forslag, kan man jo undre sig over, at to partier, som er fuldstændig ens, og som ingen kan skelne fra hinanden, ikke engang kan stå sammen om ét beslutningsforslag, men må fremsætte hver sit. Det er dog værd at tænke over.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):
Det skal blive kort.

Det var ikke regeringens afgørelse og ikke Folketingets afgørelse, hvilke dokumenter der skulle fremlægges, det var rettens afgørelse. Det er en afgørelse, retten har truffet. Og lad mig gøre den bemærkning, at med hensyn til at forsinke sagsgangen, f.eks. ved at indbringe spørgsmålet for Menneskerettighedskommissionen, har det ingen opsættende virkning på sagens behandling ved de danske domstole.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg kom til at grine lidt, da jeg hørte hr. Kent Kirk sige, at vi lader os misbruge af hr. Krarup, for det må jeg selvfølgelig afvise. På et eller andet tidspunkt er der måske andre i salen, der går herop og siger, at vi lader os misbruge af Det Konservative Folkeparti, og det vil jeg selvfølgelig også afvise 100 procent til den tid.

Så må jeg sige til fru Elisabeth Arnold, at jeg kan stadig ikke forstå den holdning. Jeg respekterer 100 procent, hvad fru Elisabeth Arnold sagde om, at man som medlem af et regeringsparti godt kan have standpunkter, som på nogle

punkter afviger fra det, de andre regeringspartier siger, for det synes jeg er helt fair og respektabelt. Men forståelsen standser, når man ikke har samme standpunkt om den samme sag i Europaudvalget og i Folketingssalen. Men vi får se, vi har jo ikke haft afstemning endnu, så det kan jo være, fru Elisabeth Arnold alligevel overrasker til den tid.

Må jeg så sige til sidst, at jeg synes egentlig også, det er noget pjat, at der bliver fremsat to beslutningsforslag om denne sag, det må jeg blankt erkende. Men sagen er den, at Dansk Folkeparti efter et møde i Europaudvalget sagde til pressen – og det kom til at stå i pressen – at vi ville fremsætte et forslag, og det var der åbenbart også nogle fra Fremskridtspartiet, der gjorde. Vi opdagede det faktisk først, da det blev fremsat her i Folketingssalen, og jeg er helt enig i, at selvfølgelig burde der kun have været ét forslag. Det skal der slet ikke herske tvivl om.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Blot den konstatering, at da det selvfølgelig ikke er muligt for mig at vurdere, om fru Pia Kjærsgaard føler sig misbragt af hr. Ole Krarup, vil jeg rette min udtalelse til at sige, at jeg må konstatere, at fru Pia Kjærsgaard bliver brugt af hr. Ole Krarup.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 28. november 1996, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til
den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.39
